Dosarul nr. 5r-79/2024 (4-24102731-38-5r-12092024)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

30 septembrie 2024 or.Rezina

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Instanţa în următoarea componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul **Eugeniu Russ**
Grefier Vasile Lefter
Cu participarea:
Agentului constatator Andrei Baidan
Făptuitorului Andrei Țurcan
În lipsa:
Contestatarului Teodor Grajdian

examinînd în şedinţă de judecată publică, contestaţia depusă de **Teodor Grajdian**, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare a lui Andrei Țurcan în baza art.354 alin.(1) și art.78 alin.(1) Cod contravențional, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Șoldănești, Andrei Baidan, la 18.07.2024,

A C O N S T A T A T:

La 02 august 2024 Constantin Burlea, în temeiul prevederilor art.448 Cod contravenţional, a depus organului de constatare contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei de sancţionare a lui Andrei Țurcan în baza art.354 alin.(1) și art.78 alin.(1) Cod contravenţional, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Șoldănești, Andrei Baidan, la 18.07.2024.

În motivarea contestaţiei Teodor Grajdian a invocat că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare a lui Andrei Țurcan în baza art.354 alin.(1) și art.78 alin.(1) Cod contravenţional, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Șoldănești, Andrei Baidan, la 18.07.2024, solicitînd anularea acestora pe motiv că acțiunile lui Andrei Țurcan întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Contestatarul Teodor Grajdian fiind citat legal, în şedinţa de judecată, nu s-a prezentat și nu a informat instanța despre motivele neprezentării. Astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Făptuitorul Andrei Țurcan, în ședința de judecată a pledat în vederea respingerii contestaţiei ca fiind neîntemeiată.

Agentul constatator, Andrei Baidan, în ședința de judecată a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Andrei Țurcan și decizia de sancționare în baza art.78 alin.(1) și art.354 alin.(1) Cod contravențional și a solicitat respingerea contestației.

Instanţa de judecată audiind făptuitorul și opinia agentului constatator, totodată analizînd cerinţele formulate în cererea de contestare, prin prisma respectării prevederilor legale, în raport cu materialele dosarului şi starea de fapt stabilită, reţine că contestaţia a fost depusă în

termenul legal, concomitent ajunge la concluzia că urmează a fi admisă, iar dosarul contravenţional remis Procurorului-şef al procuraturii r-lui Şoldăneşti pentru organizarea efectuării urmăririi penale conform competenţei, din motiv că faptele considerate contravenţii au fost săvîrşite în condiţii care le plasează sub incidenţa legii penale.

În argumentarea soluţiei este de menţionat, că potrivit art.374 alin.(2) - (3) Cod contravenţional, *procesul contravenţional* este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei.

Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit prevederilor art.449 alin.(1) Cod contravenţional, *dacă în procesul contravenţional se constată că fapta considerată contravenţie a fost săvîrşită în condiţii care o plasează sub incidenţa legii penale, dosarul se remite neîntîrziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competenţă.*

Potrivit ar.381 alin.(1) Cod contravenţional, *orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime*

Din sensul art.440 alin.(1), (2), (3) din Codul contravenţional, reiese că, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, *deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator* sau *procesului-verbal cu privire la contravenţie*, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. *Agentul constatator este sesizat prin plângere* sau *denunţ ori se autosesizează când dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale. În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.*

Conform prevederilor art.447[1] alin.(1)-(2) din Codul contravenţional, examinarea cauzelor contravenţionale de către agentul constatator, autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)-d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I-VI din cartea a doua.

După examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, *emite decizia asupra cauzei*. Decizia comisiei administrative asupra cauzei contravenţionale se adoptă sub formă de hotărîre.

Conform art.448 alin.(1) Cod contravenţional, contravenientul, *victima* sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, *în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator* sau *în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod*, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de

15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Art.395 alin.(1) pct.2) Cod contravenţional, stabileşte că *instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale*, procurorului.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 25.06.2024, la serviciul 112, a parvenit apelul telefonic de la Valerii Grajdian, a.n.*****, locuitor al satului ***** r-nul Șoldănești, care a comunicat că fiul său Teodor Grajdian a.n.*****, a fost agresat fizic de către persoane necunoscute (f.d.13).

La data de 26.06.2024, de către agentul superior din cadrul IP Șoldănești, Igor Cernolev, a consemnat plîngerea depusă de Teodor Grajdian în proseul verbal, iar ca urmare ultimul a solicitat atragerea la răspundere a lui Andrei Țurcan și Alexandru Țurcan, care la data de 25.06.2024, aproximativ pe la ora 20:00, l-a agresat fizic (f.d.14).

Potrivit procesului-verbal de audiere a victimei Teodor Grajdian din 26.06.2024 (f.d.15), se atestă că ultimul pe data de 25.06.2024 a venit în s. *****, r-nul Șoldănești, la rude în vizită. În jurul orei 19:00 a ieșit prin împrejurări la plimbare, unde în apropierea satului spre o pădure, primblându-se a observat careva locuri interesante și o casă de locuit. Mergînd pe lîngă această casă nu a observat că pe unde merge să fie ceva privat, unde de el s-a apropiat două persoane de gen masculin pe nume Țurcan Andrei și Țurcan Alexandru. La care ultimii fără nici un motiv au început să manifeste un comportament agresiv față de el. Încercând să afle cauza, a înțeles că pe drumul ce se primbla este ternul acestora, însă la care nu era amplasat careva gard sau ceva asemănător. Totodată încercând să-și ceară scuze pentru vina sa. Aceștia fiind agresivi și pentru a se apăra la lovit pe unul dintre persoanele indicate, la care ambii au început să-l lovească cu pumnii în mai multe regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și careva leziuni.

Potrivit procesului-verbal de audiere suplimentară a victimei Teodor Grajdian din 28.06.2024 (f.d.17), se atestă că data de 25.06.2024 în jurul orei 19:00, cînd a fost agresat de Țurcan Andrei și Țurcan Alexandru, aceștia i-au luat forțat bicicleta, casca, boxa audio și rucsacul. Ulterior în jurul orelor 22:00, la aceeași dată, a fost la domiciliul persoanelor indicate pentru a le zice să-i fie restituite bunurile, însă aceștia au refuzat a ieșit prin împrejurări la plimbare, unde în apropierea satului spre o pădure, primblându-se a observat careva locuri interesante și o casă de locuit. Mergînd pe lîngă această casă nu a observat că pe unde merge să fie ceva privat, unde de el s-a apropiat două persoane de gen masculin pe nume Țurcan Andrei și Țurcan Alexandru. La care ultimii fără nici un motiv au început să manifeste un comportament agresiv față de el. Încercând să afle cauza, a înțeles că pe drumul ce se primbla este ternul acestora, însă la care nu era amplasat careva gard sau ceva asemănător. Totodată încercând să-și ceară scuze pentru vina sa. Aceștia fiind agresivi și pentru a se apăra la lovit pe unul dintre persoanele indicate, la care ambii au început să-l lovească cu pumnii în mai multe regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și careva leziuni.

Recipisa din 11.07.2024, din care rezultă că, Teodor Grajdian a primit bunurile menționate supra, din gospodăria lui Andrei Țurcan (f.d.18)

Conform raportului de expertiză judiciară nr.202402P1606 din 26 iunie 2024, rezultă că la examinarea medico-legală a persoanei și a documentelor medicale pe nule lui Teodor Grajdian s-a constatat: echimoze cu edem posttraumatic al țesuturilor moi și excoriații la nivelul feței, echimoză cu edem posttraumatic al țesuturilor moi adiacente la nivelul capului, echimoză

la nivelul gîtului, excoriații la nivelul cutiei toracice, abdomenului și membrelor superioare, care au fost cauzate prin acțiune traumatică a unui obiect contondent dur, prin mecanism de lovire/fricțiune, posibil în perioada de timp indicată, condiționează dereglarea sănătății nu mai mult de 6 zile și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare neînsemnată a integrității corporale sau a sănătății (f.d.19-20).

Potrivit procesului verbal de audiere a contravenientului Andrei Țurcan din 18.07.2024, rezultă că, ultimul recunoaște faptul că a aplicat careva lovituri lui Teodor Grajdian, ulterior a intervenit fiul său și soția sa (f.d.21).

Potrivit procesului verbal de audiere a a lui Alexandru Țurcan din 18.07.2024, rezultă că, ultimul recunoaște faptul că a aplicat careva lovituri lui Teodor Grajdian (f.d.22).

La data de 18 iulie 2024 agentul constatator Andrei Baidan în baza materialelor acumulate ca rezultat a acţiunilor de constatare efectuate în conformitate cu prevederile art.440 Cod contravenţional, a ajuns la concluzia că acţiunile lui Andrei Țurcan constituie contravențiile prevăzute de art.354 alin.(1) și art.78 alin.(1) Cod contravențional, corespunzător a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06233387 (729355056564) și decizia de sancţionare, prin care l-a sancționat pe Andrei Țurcan cu amendă în mărime totală de 30 u.c., ceea ce constituie suma de 1500 lei (f.d.12).

Instanţa remarcă potrivit dispoziției art.78 alin.(1) Cod contravențional, că constituie contravenție, *maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale,* iar potrivit dispoziției art.354 alin.(1) Cod contravențional, constituie contravenție *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acţiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniştea persoanei fizice.*

Verificînd materialele cauzei şi argumentele formulate de contestatar în vederea determinării caracterului acţiunilor sesizate în corelare cu prevederile legale incidente şi probele administrate, instanţa relevă că, potrivit plîngerii depuse de Teodor Grajdian, procesului verbal de audiere a victimei Teodor Grajdian, Raportului de expertiză judiciară și însuși declarațiilor făptuitorului, anexate la dosar rezultă că, la data de 25 iunie 2024, în jurul orelor 19:00-20:00, aflându-se în *****, r-nul Șoldănești, Andrei Țurcan împreună cu fiul său, încalcînd ordinea publică și liniștea persoanelor, i-a aplicat lui Teodor Grajdian în diferite locuri ale corpului, cauzându-i echimoze cu edem posttraumatic al țesuturilor moi și excoriații la nivelul feței, echimoză cu edem posttraumatic al țesuturilor moi adiacente la nivelul capului, echimoză la nivelul gîtului, excoriații la nivelul cutiei toracice, abdomenului și membrelor superioare, care au fost cauzate prin acțiune traumatică a unui obiect contondent dur, prin mecanism de lovire/fricțiune, posibil în perioada de timp indicată, condiționează dereglarea sănătății nu mai mult de 6 zile și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare neînsemnată a integrității corporale sau a sănătății. La fel au luat forțat și bunurile ca au aparținut lui Teodor Grajdian.

Prin urmare, în speţă faptele considerate contravenţii sunt plasate sub incidenţa legii penale, ori aceste acţiuni cad sub incidenţa art.287 alin.(2) Cod penal, huliganismul, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiunile care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acţiune săvîrşită b) de două sau mai multe persoane.*

La caz, agentul constatator, eronat a calificat acțiunile lui Andrei Țurcan în baza prevederilor art.354 alin.(1) și art.78 alin.(1) Cod contravențional, ori infracţiunea de huliganism se delimitează de alte fapte, în particular de contravenţia, prevăzută de art.78 Cod contravenţional, dat fiind că huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezenţa acţiunii principale – încălcarea ordinii publice, presupune şi prezenţa unei acţiuni adiacente –

acţiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenţei asupra persoanelor, folosirea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale.

Este necesar de precizat că faptele indicate supra constituie acţiuni intenţionate, ce încalcă grosolan ordinea publică, iar această circumstanţă apropie componenţa de contravenţie menţionată de infracţiunea de huliganism. Or, atunci cînd are un caracter complex, infracţiunea de huliganism include, ca acţiune principală, încălcarea grosolană a ordinii publice.

Instanța de judecată ține să menționeze că, potrivit literaturii de specialitate comiterea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.

Este de menționat că, în cele mai frecvente cazuri, infracțiunea de huliganism este comisă în locuri publice (străzi, piețe, plaje, cafenele, restaurante, cinematografe, mijloace de transport în comun etc.), însă, această infracțiune poate fi săvârșită și în locuri care nu au un caracter public (apartamente, sedii de întreprinderi, *terenuri private*, mijloace de transport personal etc.).

Corespunzător deosebirea dintre contravenţii şi infracţiunea de huliganism constă în faptul că, contravenţia prevăzută de art.354 Cod contravențional, nu presupun şi existenţa unei acţiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenţei asupra persoanelor; 2) ameninţarea, cu aplicarea violenţei, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistenţă violentă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

În acest sens și Plenul Curții Supreme de Justiție prin Hotărîea nr.4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, a explicat în pct.6 că va fi considerată infracţiune de huliganism, prevăzută la art.287 CP şi nu contravenţie reglementată la art.354, 357 sau 363 Cod contravenţional, *dacă făptuitorul nu se limitează doar la*: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, *tulburarea ordinii publice* (...), *însă mai recurge şi la aplicarea violenţei*, la ameninţarea, cu aplicarea violenţei sau la opunerea de rezistenţă violentă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane, care curmă actele huliganice. În astfel de circumstanţe, fapta comisă depăşeşte gradul de pericol social al unei contravenţii, atingînd gradul de pericol social al unei infracţiuni

La fel în pct.9 a specificat că, insultele, loviturile, cauzarea vătămărilor corporale şi alte acţiuni de acest fel, săvîrşite în familie, apartament, în privinţa rudelor, cunoscuţilor şi provocate de relaţiile personale ostile etc., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracţiunile împotriva vieţii şi sănătăţii persoanei.

Însă, în cazurile în care asemenea acţiuni au fost însoţite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor şi au exprimat o vădită lipsă de respect faţă de societate, aceste acţiuni urmează a fi calificate drept huliganism.

În acest context, instanţa învederează că, accesul liber la justiţie este consacrat ca drept fundamental, atît prin prisma art.6 pct.1) din Convenţie, cît şi prin art. 20 din Constituţia RM, prin art.10 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, precum şi art.14 pct.1) din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice. În ceea ce priveşte mijloacele concrete de asigurare a accesului liber la justiţie, acestea sunt lăsate de Convenţie la latitudinea statelor care au ratificat-o, prin dispoziţiile art.6 pct.1), nefiind prevăzute expres alte asemenea mijloace.

Subsecvent, reieşind din sensul art.20 din Constituţia RM, accesul liber la justiţie presupune faptul că orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor

judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Concomitent şi Curtea Constituţională, prin Hotărîrea nr.31 din 01.10.2013 (p.54) a statuat că, în orice societate democratică protecţia persoanei (fizice sau juridice) este una din atribuţiile de bază ale statului, iar posibilitatea persoanei de a utiliza în instanţa de judecată toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa constituie un remediu efectiv pentru asigurarea unui proces echitabil, principiu care se desprinde din cuprinsul art.20 alin.(1) din Constituţie, conform căruia orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

În urma examinării contestaţiei, instanţa conchide că agentul constatator acţionînd unilateral nu a asigurat o examinare eficientă a cazului în vederea elucidării tuturor circumstanţelor, reieşind din sesizarea adresată de Teodor Grajdian, ori nu a fost cercetat locul faptei, nu au fost identificaţi şi audiaţi potenţialii martori care se aflau la locul conflictului sau locuiau în apropiere. Totodată a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție și a emis asupra cazului o decizie ilegală ceia ce implicit poate avea ca consecinţă violarea dreptului contestatarului privind accesului la justiţie.

Prin urmare, instanţa consideră iminentă anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria MAI 06233387 (729355056564) şi deciziei din 18.07.2024 întocmite de către agentul constatator Andrei Baidan, prin care Andrei Țurcan a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiilor prevăzute de art.78 alin.(1) și art.354 alin.(1) Cod contravenţional și sancționat cu amendă în mărime totală de 30 unități convenționale ceia ce constituie suma 1 500 lei.

Avînd în vedere aspectele relevate, raportat la prevederile legale incidente, judecătorul ajunge la concluzia de a înceta procesul contravenţional în temeiul constatării lipsei faptelor contravenţionale în acţiunile lui Andrei Țurcan, iar materiale dosarului contravenţional de a remite Procurorului-şef al Procuraturii r-lui Șoldănești, pentru organizarea efectuării urmăririi penale conform competenţei, din motiv că faptele considerate contravenţii au fost săvîrşite în condiţii care le plasează sub incidenţa legii penale.

Subsidiar avînd în vedere că Andrei Țurcanu a achitat la buget suma de 750 lei, în calitate de amendă pentru comiterea contravenţiilor prevăzute de art.78 alin.(1) și art.354 alin.(1) Cod contravenţional, aceasta urmează a-i fi restituită integral de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat.

Față de cele ce preced, conducîndu-se de prevederile art.art.448, 449, 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestaţia depusă de către ***Teodor Grajdian***.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria și nr. MAI 06233387 (729355056564) şi decizia din 18.07.2024 întocmite de către agentul constatator Andrei Baidan, prin care Andrei Țurcanu a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiilor prevăzute de art.78 alin.(1) și art.354 alin.(1) Cod contravenţional și sancționat cu amendă în mărime totală de 30 unități convenționale ceia ce constituie suma 1500 lei.

Se încetează procesul contravenţional în temeiul constatării lipsei faptelor contravenţionale în acţiunile lui Andrei Țurcanu, iar materiale dosarului contravenţional se remit

Procurorului-şef al Procuraturii r-lui Șoldănești, pentru organizarea efectuării urmăririi penale conform competenţei, din motiv că faptele considerate contravenţii au fost săvîrşite în condiţii care le plasează sub incidenţa legii penale.

Se restituie lui Andrei Țurcanui suma de *750 (șapte sute cincizeci) lei*, achitată în calitate de amendă la buget pe data de 18.07.2024, conform ordinului de încasare a numerarului nr.54863914.

Hotărîrea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **/semnătura/** **Eugeniu Russ**

Copia corespunde originalului,
Judecător **Eugeniu Russ**